

การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา  
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2554  
*Evaluation of the Ph.D. Curriculum in Educational Technology,  
Faculty of Education, Burapha University, Revised 2011*

ทิพย์เกสร บุญอำไพ\*  
tipkesorn1@hotmail.com  
นุสรรา พิระพัฒน์พงศ์ \*\*

### บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ผู้วิจัยใช้วิธีการประเมินแบบ CIPP ของ Daniel L. Stufflebeam เก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร 4 กลุ่ม ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร บัณฑิต นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยภาพรวม พบว่า อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรบัณฑิต นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาผลการประเมินเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมมากที่สุด มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ โดยมีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุดตามลำดับ ส่วนด้านผลผลิตมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก

คำสำคัญ : การประเมินหลักสูตร หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

### Abstract

The purpose of this research was to evaluate the curriculum on doctor of philosophy program in Educational Technology, Faculty of Education, Burapha University in context, input, process and product. The researcher conducted a curriculum evaluation by using the CIPP Model of

\*รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาบัณฑิตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

\*\*เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ภาควิชาบัณฑิตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Daniel L.Stufflebeam .The data were collected from the routine curriculum instructors, graduates, students of doctoral of philosophy program in Educational Technology and graduates' employers. The research instruments were the questionnaire and the interview form. The collect data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The results of this research as a whole found that the opinions of routine curriculum instructors, graduates, students of doctoral of philosophy program in Educational Technology and graduates' employers were appropriate at the highest level. When considered in each aspect, found that the evaluation on the context, input, and process were appropriate at the highest level respectively, but the output aspect was at the high level.

**Keywords :** Curriculum Evaluation / Doctor of Philosophy Program in Educational Technology

## บทนำ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ที่ได้ดำเนินการเปิดสอนระดับอุดมศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ ด้านการศึกษาเพื่อสนองตอบความต้องการของสังคม ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรเรื่อยมาตั้งแต่ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HED) ในการนำนโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นที่ผลการเรียนรู้ (learning Outcome) ของนิสิตนักศึกษาซึ่งเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิแต่ละคุณวุฒิ และสื่อสารให้สังคม ชุมชน รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศเข้าใจได้ตรงกันและเชื่อมั่นถึงผลการเรียนรู้ที่บัณฑิตได้รับการพัฒนาว่ามีมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันได้ดีกับ สถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ โดยพึงประสงค์ให้บัณฑิตมีพัฒนาการ 5 ด้าน คือ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (ethics and moral) (2) ด้านความรู้ (knowledge) (3) ด้านทักษะทาง

ปัญญา (cognitive skills) (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (interpersonal skills and responsibility) และ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (numerical analysis, communication and information technology skills) ทั้ง 5 ด้านนี้ บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง จึงต้องเพิ่มการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (domain of psychomotor skill) ด้วย (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา <http://www.mua.go.th>)

ปัจจุบันสภาพแวดล้อมทางการศึกษา จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้ทันกับพัฒนาการทางเทคโนโลยีที่กำลังก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว นโยบายการศึกษาของชาติจึงได้จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง เพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 20 (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา 2555) สาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้เปิดสอนหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา มาตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 ปี พ.ศ.2548 และได้มีการปรับปรุงหลักสูตรครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ.2554 มีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาไปแล้ว จำนวน 16 คน และยังมี

นิสิตที่อยู่ในระบบกำลังอยู่ระหว่างการศึกษ จำนวน 35 คน (ข้อมูลจาก<http://webreg.buu.ac.th>) แต่ยังไม่ได้มีการประเมินหลักสูตรระดับนี้เลยว่ามีคุณภาพสอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจปัจจุบัน และสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) และตัวบ่งชี้ของสำนักงานมาตรฐานการศึกษา (สมศ.) เพียงไร อันจะส่งผลไปถึงการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และส่งผลไปยังสถาบันที่บัณฑิตได้ปฏิบัติงาน

ดังนั้น ด้วยความเห็นชอบจากภาควิชาวิศวกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ผู้วิจัยจึงเห็นควรมีการประเมินหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HEd) และตามประเด็นยุทธศาสตร์ของคณะศึกษาศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam 1971) ซึ่งจะประเมินในด้านบริบท (context) ปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการ (process) และผลผลิต (product) อันจะเป็นแนวทางในการตัดสินใจของผู้บริหาร ในการพัฒนาหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพต่อไป

### วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อประเมินหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านบริบท (ความต้องการ ประโยชน์ และปัญหา ภายใต้สภาพแวดล้อมที่กำหนด จากวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร)

2) เพื่อประเมินหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (รายวิชา ในหลักสูตร คุณลักษณะอาจารย์ คุณสมบัตินิสิต และปัจจัยเกื้อหนุนทรัพยากรทางการศึกษา)

3) เพื่อประเมินหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านกระบวนการ (การกำกับติดตามกระบวนการเรียนการสอน สื่อการสอน เอกสาร และการประเมินผล)

4) เพื่อประเมินหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านผลผลิต (ผลกระทบ ประสิทธิภาพ การพัฒนา กรอบมาตรฐาน และ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต)

### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ได้ข้อมูลด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตจากหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2) ได้แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานของผู้บริหารในการปรับปรุงหลักสูตร

### ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

1) อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 5 คน

2) บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แล้ว จำนวน 16 คน (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-2557)

3) นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 35 คน

4) ผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร  
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา  
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 11 คน

#### กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้จากประชากรที่ตอบ  
แบบสอบถามทั้งหมด ดังนี้

1) อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรปรัชญาดุษฎี  
บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์  
มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 5 คน

2) บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร  
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา  
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แล้ว จำนวน  
10 คน

3) นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎี  
บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์  
มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 20 คน

4) ผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร  
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา  
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 7 คน

#### กรอบแนวคิดและขอบเขตเนื้อหาการวิจัย

1) ใช้กรอบแนวคิดของสตฟเฟิลบีม CIPP  
Model (Stufflebeam, 2001) ประเมินบริบทโครงสร้าง  
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการ  
ศึกษาระดับปรับปรุง พ.ศ.2554 จำนวนหน่วยกิต และ  
ปัญหาต่างๆ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่กำหนด

2) ประเมินปัจจัยนำเข้า ได้แก่ รายวิชาใน  
หลักสูตร คุณลักษณะอาจารย์ คุณสมบัตินิสิต และปัจจัย  
เกื้อหนุนทรัพยากรทางการศึกษาในการเรียนการสอน

3) ประเมินกระบวนการ ได้แก่ การกำกับ  
ติดตามกระบวนการเรียนการสอน สื่อการสอน หนังสือ  
ตำรา และเอกสาร แหล่งความรู้ สิ่งอำนวยความสะดวก  
การวัดและการประเมินผล

4) ประเมินผลผลิต ได้แก่ ผลกระทบ (ทั้งทาง  
บวกและทางลบ) ครอบคลุม การเป็นที่ยอมรับการมีงาน

ทำ การได้รับรางวัล การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการ  
ปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพ การพัฒนาตน กรอบมาตรฐาน  
และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

#### เครื่องมือการวิจัย ได้แก่

1) แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ  
2) แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating  
Scale) 5 ระดับ

3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

4) สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย  
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

#### การพัฒนาเครื่องมือวิจัย

6.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรอบ  
มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai  
Qualifications Framework for Higher Education;  
TQF: HEd) ในการนำนโยบายที่ปรากฏในพระราช  
บัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา  
ของชาติ ไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่าง  
เป็นรูปธรรม โครงสร้างหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขา  
วิชาเทคโนโลยีการศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2554  
การพัฒนาหลักสูตร และการประเมินหลักสูตร

6.2 สร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามใน  
รูปแบบที่กำหนด ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป็น  
ไปตามตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของ  
ประเทศไทย โดยใช้โครงสร้างการประเมินในรูปแบบ  
CIPP

แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่สร้างขึ้น  
เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการตัดสินใจ  
ของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนา  
หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการ  
ของสังคมและเป็นไปตามนโยบายของแผนการศึกษา  
ของชาติ

6.3 หาประสิทธิภาพเครื่องมือวิจัย โดย (1)  
ส่งแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ



ด้านหลักสูตรคุณวุฒิบัณฑิตทางเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 5 คน พิจารณาประเมินความเที่ยงและความตรงของเนื้อหา (2) รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน (3) ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม เพื่อนำไปใช้กับประชากรในการวิจัยต่อไป

- 3) รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์
- 4) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามวิธีการทางสถิติ

**สรุปผลการวิจัย**

การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สรุปได้ดังต่อไปนี้

**การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล**

- 1) ส่งแบบสอบถามไปยังประชากรในการวิจัยตามที่กำหนด
- 2) สัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตร โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยตามแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง

- 1. โดยภาพรวม ผลการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

รายการประเมิน	อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร N=5 คน			บัณฑิต N=10 คน			นิสิต N=20 คน			รวมเฉลี่ย		
	SD	แปลผล	$\bar{X}$	SD	แปลผล	$\bar{X}$	SD	แปลผล	$\bar{X}$	SD	แปลผล	
1.ด้านบริบท	4.62	0.47	มากที่สุด	4.81	0.43	มากที่สุด	4.54	0.43	มากที่สุด	4.66	0.44	มากที่สุด
2.ด้านปัจจัยนำเข้า	4.53	0.61	มากที่สุด	4.54	0.42	มากที่สุด	4.45	0.50	มาก	4.51	0.51	มากที่สุด
3.ด้านกระบวนการ	4.51	0.63	มากที่สุด	4.55	0.53	มากที่สุด	4.44	0.49	มาก	4.50	0.55	มากที่สุด
4.ด้านผลผลิต	4.52	0.62	มากที่สุด	4.49	0.44	มาก	4.46	0.50	มาก	4.49	0.52	มาก
รวม	4.55	0.58	มากที่สุด	4.60	0.46	มากที่สุด	4.47	0.48	มาก	4.54	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ในภาพรวมผลการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาที่ได้จากอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/ บัณฑิต/ และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.54, SD = 0.51) โดยอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและบัณฑิต มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ดังนี้ ( $\bar{X}$  = 4.55, SD = 0.58) และ  $\bar{X}$  = 4.60, SD = 0.46)

ส่วนนิสิตที่กำลังศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษามีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ระดับมาก ( $\bar{X}$  = 4.47, SD = 0.48) เมื่อพิจารณาผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวมเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีความเหมาะสมมากที่สุด มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ โดยมีค่าเฉลี่ยตามลำดับ ดังนี้ ( $\bar{X}$  = 4.66, SD = 0.44) ( $\bar{X}$  = 4.51, SD = 0.51) และ ( $\bar{X}$  = 4.50, SD = 0.55) ส่วน

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ด้านผลผลิตอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.49, SD = 0.52$ )

2. ผลการประเมินด้านบริบท ภาพรวมของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/บัณฑิต /และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านบริบท (Context) มีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.6, SD = 0.44$ ) โดย บัณฑิตมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.81, SD = 0.43$ ) รองลงมา ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.62, SD = 0.47$ ) และลำดับสุดท้ายคือนิสิตมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.66, SD = 0.44$ )

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.70, SD = 0.34$ ) และโครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมา ( $\bar{X} = 4.61, SD = 0.44$ )

3. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ภาพรวมของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/บัณฑิต/และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.51, SD = 0.51$ ) โดยบัณฑิตและอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยการประเมินความเหมาะสม ระดับมากที่สุด ตามลำดับ ( $\bar{X} = 4.54, SD = 0.42$ ) ( $\bar{X} = 4.53, SD = 0.61$ ) ส่วนนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.45, SD = 0.50$ )

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผลการประเมินความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า ด้านประเมินรายวิชา ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.70, SD = 0.36$ ) ด้านคุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของนิสิตมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุดรองลงมา ( $\bar{X} = 4.66, SD = 0.46$ ) และด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ใน

การเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.12, SD = 0.80$ )

4. ผลการประเมินด้านกระบวนการ ภาพรวมของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/บัณฑิต/และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านกระบวนการ (Process) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.50, SD = 0.55$ ) โดย การประเมินความเหมาะสมของบัณฑิต มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.55, SD = 0.53$ ) อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมา ( $\bar{X} = 4.51, SD = 0.63$ ) และลำดับสุดท้ายนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.44, SD = 0.49$ )

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าผลการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการ ด้านกระบวนการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.59, SD = 0.52$ ) และกระบวนการประเมินผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุดรองลงมา ( $\bar{X} = 4.56, SD = 0.51$ ) ส่วนกระบวนการพัฒนานิสิตและการบริหารหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุดตามลำดับ

5. ผลการประเมินด้านผลผลิต ในภาพรวมพบว่า ภาพรวมของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/ บัณฑิต/ และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านผลผลิต (Product) มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.19, SD = 0.49$ ) โดยอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.52, SD = 0.62$ ) ส่วนบัณฑิตและนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าผลการประเมินความเหมาะสมของผลผลิต ด้านคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.59, SD = 0.52$ ) และผลกระทบ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.46, SD = 0.52$ )

6. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตร ด้านความพึงพอใจของผู้ใช้ดัชนีบัณฑิตต่อการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะของดัชนีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จากมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ภาพรวมของความพึงพอใจของผู้ใช้ดัชนีบัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของดัชนีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จากมหาวิทยาลัยบูรพา มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.23$ ,  $SD = 0.30$ )

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากเท่ากัน ( $\bar{X} = 4.29$ ,  $SD = 0.25$ ) และด้านทักษะทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยในระดับมากรองลงมา ( $\bar{X} = 4.23$ ,  $SD = 0.30$ ) ส่วนด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ มีค่าเฉลี่ยระดับมากในลำดับสุดท้าย ( $\bar{X} = 4.15$ ,  $SD = 0.37$ )

7. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่ามีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในด้านต่างๆ ดังนี้

(1) ด้านบริบท ผลจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและ/และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า ด้านบริบทมีความเหมาะสม โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของสังคม แต่โครงสร้างหลักสูตรบางแผนการเรียนมีจำนวนหน่วยกิตมากเกินไป เห็นควรให้ลดจำนวนหน่วยกิต

(2) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและนิสิตมีความเห็นสอดคล้องกันว่า รายวิชาในหลักสูตรและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมดีแล้ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของสังคม เนื้อหารายวิชาเป็นความรู้ที่ทันสมัย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ อาจารย์

มีสัมพันธ์ภาพที่ดีและมีความเป็นกันเองกับนิสิต แต่นิสิตที่จะมาเรียนปริญญาเอกในหลักสูตรนี้ ควรมีความรู้พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีการศึกษามาพอสมควร เพื่อจะสามารถต่อยอดความรู้ได้ทันที ควรมีการสอบวัดความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือจัดให้เรียนเพิ่มเติมออนไลน์มากกว่าจัดให้ลงทะเบียนเรียนเพิ่มเติมกับนิสิตระดับปริญญาโท ควรมีการปรับปรุงอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนที่เหมาะสม ควรจัดห้องพักเฉพาะสำหรับกลุ่มนิสิตปริญญาเอกทุกชั้นปีสำหรับปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันนอกเวลาเรียน โดยมีวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูลประกอบการเรียนและการจัดทำรายงานห้องสมุดของมหาวิทยาลัยควรเพิ่มเติมหนังสือ ตำรา และวารสาร ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ที่จัดพิมพ์ใหม่ ๆ ตามหมวดหมู่ต่าง ๆ ให้มากกว่านี้

(3) ด้านกระบวนการ พบว่าแผนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชามีความเหมาะสมในระดับหนึ่ง รายวิชาดุษฎีนิพนธ์ 1 และดุษฎีนิพนธ์ 2 ควรมีความชัดเจนให้นิสิตสามารถได้โครงร่างวิทยานิพนธ์ และสามารถดำเนินการวิจัยได้ทันที สำหรับการจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ยังไม่ชัดเจน และนิสิตยังสับสนลังเลในการเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา การสอบวัดคุณสมบัติควรมีคำแนะนำก่อนสอบถึงขอบเขตรายวิชา และกำหนดเกณฑ์ให้ชัดเจน การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่นิสิตนักศึกษาและผู้สนใจยังมีน้อยมาก นิสิตมักทราบจากเว็บไซต์เท่านั้น น่าจะมีการประชาสัมพันธ์ทางอื่นด้วย เช่นทางวิทยุกระจายเสียง และรายการโทรทัศน์ หรือส่งหนังสือเชิญชวนเพิ่มพูนความรู้ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ จะทำให้มีผู้สนใจสมัครเข้าเรียนเพิ่มขึ้น ควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านวิชาการสำหรับนิสิตอย่างสม่ำเสมอทั้งในประเทศและต่างประเทศ ยังขาดการสนับสนุนและให้คำแนะนำเวทีการนำเสนอผลงานวิชาการในระดับประเทศ และระดับนานาชาติ นิสิตที่กำลังจะจบการ



ศึกษาหาแหล่งวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI เพื่อตีพิมพ์บทความวิจัยได้ยากและล่าช้า และการกำหนดให้ต้องมีบทความอย่างน้อย 3 บทความลงในวารสารวิชาการก่อนจบการศึกษานั้น มากเกินไป ควรมีเพียงบทความวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์เพียงบทความเดียว

(4) ด้านผลผลิต พบว่าอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและนิสิตที่กำลังศึกษา ให้ความเห็นว่าการเรียนในวิชาชีพที่เกี่ยวข้องนี้ทำให้เป็นที่ยอมรับและมีความสามารถในการทำงานตามสาขาวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาบัณฑิตสามารถจัดระบบและออกแบบการเรียนการสอนได้ดี สามารถพัฒนาและจัดระบบงานในองค์กรได้มีประสิทธิภาพ สามารถทำงานวิจัย รู้วิธีการแก้ปัญหาและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และเป็นທີ່ปรึกษาและเป็นวิทยากรด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาแก่หน่วยงานต่าง ๆ และบัณฑิตมีความสามารถในการนำความรู้ประยุกต์กับงานที่ปฏิบัติ

## อภิปรายผล

ผลจากการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จากความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา และนิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มีประเด็นที่อภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มีการบริหารจัดการหลักสูตรที่ดี ส่งผลให้การดำเนินงานด้านหลักสูตรมีประสิทธิภาพ ประกอบกับหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตอบสนองต่อความต้องการของหน่วยงานและบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างดี สอดคล้องกับความต้องการความสนใจของผู้เรียน และสอดคล้องกับความต้องการ

ของสังคม นอกจากนี้ผลการประเมิน พบว่า ระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บัณฑิตที่จบการศึกษาได้ผ่านกระบวนการศึกษาจากหลักสูตรที่ได้มีการจัดระบบไว้อย่างดี ผ่านกระบวนการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ เนื้อหารายวิชาที่เรียนเป็นประโยชน์กับการประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ในระดับปริญญาเอกด้านคุณภาพของบัณฑิต และเกณฑ์การประเมินคุณภาพของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์กรประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต สอดคล้องกับแนวคิดของทาบ (Taba, 1962: 422) ที่กล่าวว่าเนื้อหาของหลักสูตร เป็นสาระของความรู้และประสบการณ์จากการเรียนรู้วิชานั้น ๆ ซึ่งจะเป็นรายละเอียดที่จะนำมาถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการของหลักสูตร

2. ผลการประเมินหลักสูตรด้านบริษัท โดยภาพรวมพบว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด วัตถุประสงค์ของหลักสูตรและโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมมากที่สุด ซึ่งแสดงว่าหลักสูตรจะสามารถพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจำนวนหน่วยกิตที่ออกแบบไว้ก็เหมาะสม นอกจากนี้นิสิตบางท่านเห็นว่าแผนการเรียนบางแผนมีจำนวนหน่วยกิตมากเกินไป ควรปรับลดบางรายวิชาที่มีความคล้ายคลึงกันลงบ้าง เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน

3. ผลการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า มีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยรายวิชาในหลักสูตรและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมดีมาก สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของสังคม สอดคล้องกับสังคอุทรานันท์ (2527) ที่มีความเห็นว่าหลักสูตรต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เนื้อหารายวิชาเป็นความรู้ที่ทันสมัย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ อาจารย์มีสัมพันธภาพที่ดีและมีความเป็นกันเองกับนิสิต ทั้งนี้เป็นเพราะ



การกำหนดผู้สอนตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตนี้ ได้จัดอาจารย์ผู้สอนที่มีคุณวุฒิ ความรู้และประสบการณ์ที่สามารถถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำให้คำปรึกษานิสิตทั้งด้านการเรียนและการทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้การจัดให้มีห้องเฉพาะสำหรับนิสิตปริญญาเอกไว้ปรึกษาหารือกันตามความคิดเห็นของบัณฑิตและนิสิตนั้น น่าเป็นเรื่องที่ควรพิจารณา เพราะนิสิตควรมีเวลาคุยกันอภิปรายกันทางวิชาการเกี่ยวกับสิ่งที่ศึกษาค้นคว้า และบางครั้งอาจมีอาจารย์เข้าร่วมสนทนาด้วย และมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลเพื่อประกอบการเรียนด้วย ตลอดจนเพิ่มเติมหนังสือและตำราในห้องสมุดให้ทันสมัยและมีมากเพียงพอสำหรับการศึกษาค้นคว้า

4. ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด อาจารย์ บัณฑิต และนิสิต มีความเห็นสอดคล้องกันว่ากระบวนการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อนตนเองและสังคม มีความรู้ความเข้าใจสามารถวิเคราะห์ปัญหา และแก้ไขปัญหาในการทำงานได้ เปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน เป็นความเห็นที่ได้รับจากแบบสอบถามและจากการสัมภาษณ์ที่สอดคล้องกัน ทั้งนี้เป็นเพราะรายวิชาที่กำหนดให้นิสิตเรียน และรายวิชาที่จัดให้เลือก เป็นรายวิชาที่นิสิตมองเห็นประโยชน์และสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าตามประเด็นที่อาจารย์เสนอแนะนำมาอภิปรายกันในห้องเรียน ทำให้เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ได้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แต่มีความเห็นเพิ่มเติมในเรื่องการพัฒนา นิสิตอยากได้ข้อเสนอแนะการสอบวัดคุณสมบัติจากอาจารย์ก่อนสอบเพื่อให้เกิดความมั่นใจกับการสอบ และอีกประการหนึ่งการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศหากได้จัดอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านทักษะวิชาการของผู้เรียน

5. ผลการประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก บัณฑิตสามารถจัดระบบและออกแบบการเรียนการสอนได้ดี สามารถพัฒนาและจัดระบบงานในองค์กรได้มีประสิทธิภาพ สามารถทำงานวิจัย รู้วิธีการแก้ปัญหา และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และเป็นทั้งที่ปรึกษาและเป็นวิทยากรด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาแก่หน่วยงานต่าง ๆ และบัณฑิตมีความสามารถในการนำความรู้ประยุกต์กับงานที่ปฏิบัติ และผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจกับการปฏิบัติงานและความรู้ความสามารถของบัณฑิต ผลการประเมินในข้อนี้เป็นการสะท้อนกลับถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตรของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนที่จัดขึ้น ประสบความสำเร็จตามที่คาดหวัง ได้ผลิตบัณฑิตอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HEd)

### ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินหลักสูตรไปใช้

- 1) ผลจากการวิจัยการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านโครงสร้างหลักสูตรแบบ 2.2 มีจำนวนหน่วยกิตมากเกินไป อาจปรับลดรายวิชาที่คล้ายคลึงกัน
- 2) ควรจัดห้องพักและสิ่งอำนวยความสะดวกให้นิสิตสำหรับการพบปะและปรึกษาหารือกัน
- 3) ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาอย่างสม่ำเสมอและหลายช่องทาง เพื่อให้ผู้สนใจรับทราบและสมัครเรียนต่อไป

## ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการประเมินด้านความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อรายวิชาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
- 2) ควรมีการประเมินด้านคุณธรรมและจริยธรรมของบัณฑิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
- 3) ควรมีการประเมินเรื่องความคุ้มค่าของการลงทุนกับค่าใช้จ่ายต่อหัวของนิสิตระดับปริญญาเอกหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

## เอกสารอ้างอิง

- กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คู่มือการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา. (2556). พิมพ์สำเนา. สังกัด อุทรานันท์.(2532). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HEd) <http://www.mua.go.th> สืบค้นวันที่ 28 กพ. 2557.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). การพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนยุคใหม่เพื่อรองรับการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่สอง. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2547). *ทฤษฎีการประเมิน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Stufflebeam, Daniel L et al. (2001). *Evaluation models*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Stufflebeam, Daniel L., and Shinkfield, Anthony J. (2007). *Evaluation theory, models, and applications*. Sanfrancisco: Jossey-Bass.
- Taba, H. (1962). *Curriculum development: Theory ond practice*. New York: Harcourt Brace Jovanovich.